

Kajaanin kaupunki

**Selvitys Kainuun museon ja
Kajaanin taidemuseon
yhdistämiseksi hallinnolliseksi
ja toiminnalliseksi
kokonaisuudeksi**

Sivistyslautakunta 21.5.2025

Museoselvitystyöryhmä

- Museonjohtaja Antti Mäkinen
- Vs. Museonjohtaja Tapani Lintula
- Taidemuseon johtaja Pirjo Immonen
- Maakunta-amanuenssi Jarkko Kauppinen
- Intendentti Ulla Härkönen
- Henkilöstöjohtaja Jyrki Komulainen
- JUKO:n pääluottamusmies Heikki Kallunki
- Sivistysjohtaja Mari Selin
- Controller Heidi Manninen

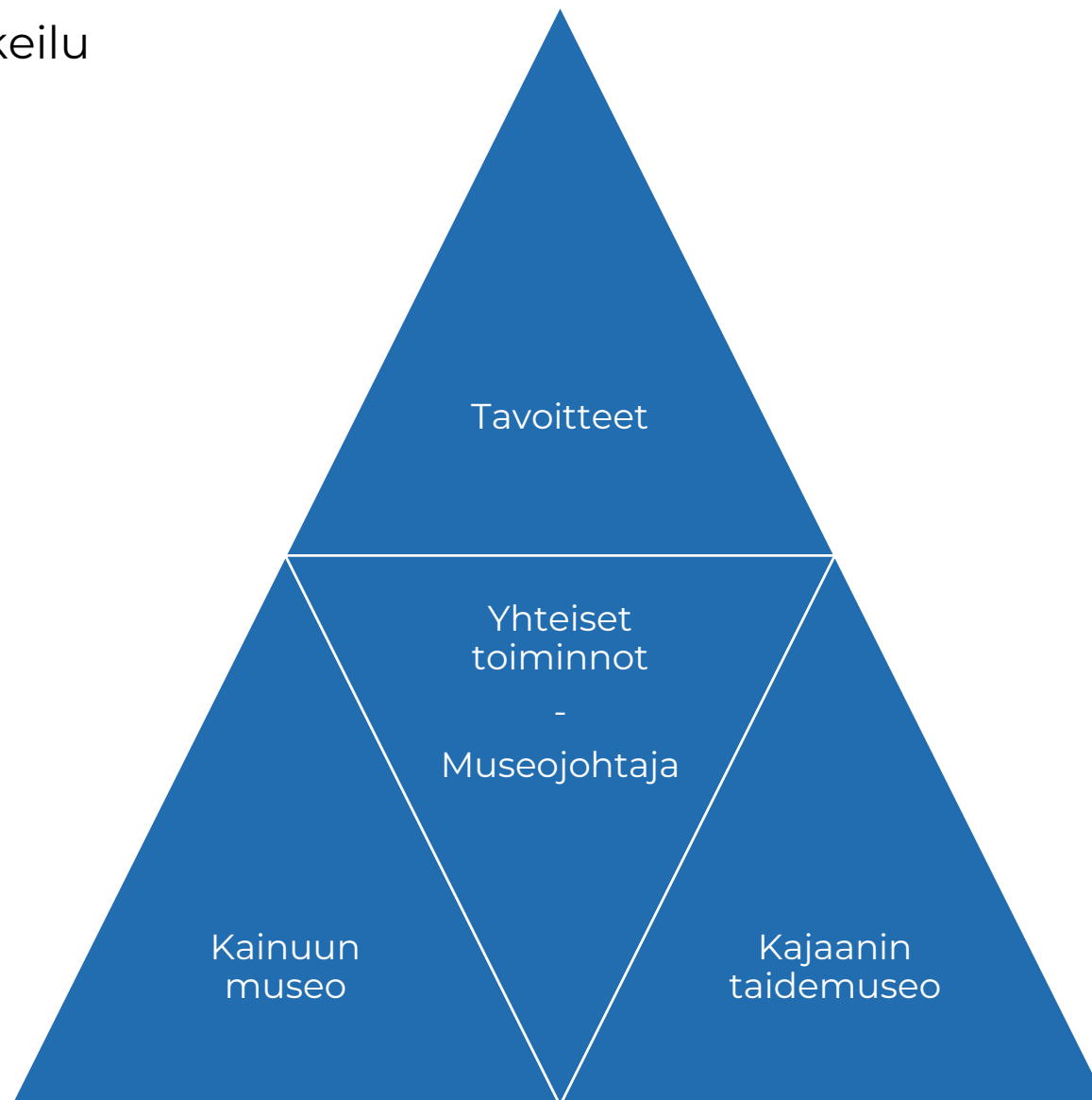

Museoselvitystyöryhmän työskentely

- Lähtökohtana palveluverkkoselvityksen ja TA 2025 linjaukset: selvitetään mahdollista museoiden yhdistämistä hallinnolliseksi ja toiminnalliseksi kokonaisuudeksi.
- Taustalla tieto museoihin kohdistuneista VOS-leikkauksista, yhteensä noin 15 000 euroa vuositasolla. Tilanne VOS-leikkausten osalta tarkentunut ja rauhoittunut, tietoa mahdollisista tulevista leikkauksista ei ole.
- Työryhmä kokoontunut noin 10 kertaa.

Museoiden hallintokokeilu
Kevät 2025

Tavoitteet kokeilulle:

- Luodaan museoille yhteinen hallintomalli, jolla huolehditaan laadukkaiden ja korkeatasoisten museopalveluiden järjestämisestä molemmissa museoissa.
- Syventää ja laajentaa museoiden välistä yhteistyötä.
- Hallintokokeilun avulla:
 - Hankitaan tietoa ja kokemuksia yhdistetyn museohallinnon toimivuudesta
 - Muodostetaan käsitys yhteisen museonjohtajan (museotoimenjohtajan) viran työnkuvasta, vastuista ja työn määrästä
 - Arvioidaan museoiden välisen yhteistyön syventämisen ja laajentamisen mahdollisuuksia ja niiden toteutumista.
 - Arvioidaan hallintokokeilun vaikutuksia museoiden operatiiviseen työhön ja päivittäiseen toimintaan sekä henkilöstöön.
 - Arvioidaan hallintokokeilun vaikutuksia laadukkaisiin ja korkeatasoisiin museopalveluihin.
 - Arvioidaan hallintomallin kustannusvaikutuksia.

Yhteiset toiminnot – uuden museojohtajan työnkuva

- Museotoimen johtaminen
- Henkilöstöjohtaminen
 - Työaika- ja lomajohtaminen
 - Kehityskeskustelut
 - Työmatkat
 - Rekrytoinnit
 - Tapaturmailmoitukset
 - Työterveyden yhteyshenkilö
- Talous- ja hallintojohtaminen
 - Toiminnan ja talouden suunnittelu
 - Toiminnan ja talouden seuranta
 - Laskujen hyväksyminen
 - Sopimusasiat
 - Museotilastot ja muu raportointivastuu
 - Viranhaltijapäätökset
- Turvallisuusjohtaminen
 - Riskienhallinta
 - Turvallisuussuunnittelu
- Yleisjohtaminen
 - Sivistys- ja kulttuurijohtoryhmät
 - Muut kokoukset ja työryhmät

Yhteiset toiminnot – muu

- yhteinen taloushallinto (**palvelusihteeri**)
- laitteistojen yhteiskäyttö
- yhteistapahtumat
- yhteiskoulutukset
- yhteissuunnittelu (näyttelyt)

Museoiden omat roolit

Kajaanin taidemuseo

Kainuun museo

- Näyttelysuunnittelu ja -toteutus
- Kokoelmasuunnittelu ja -toteutus
- Museopedagogiikka
- Omat tapahtumat ja tilaisuudet (yleisötyö)
- Viestintä ja markkinointi
- Avoinna pito (*omat aukioloajat*)
- Erilliset talousarviot

Huomioita kokeilusta

- Museot säilyttävät perustehtävänsä taidemuseona ja kulttuurihistoriallisena museona. Tämä varmistetaan esimerkiksi seuraavilla toiminnoilla:
 - Näyttely- ja kokoelmapolitiikka, yleisötyö, alueellinen vastuumuseotyö jne.
 - Molempien museoiden museoammatillinen henkilökunta toimii museotoimenjohtajan työparina ja asiantuntijana oman vastualueensa kysymyksissä
- Taidemuseolla säilytetään nykyiset kaksi museoammatillista työntekijää (VOS-peruste):
 - Taidemuseossa on intendentti. Kokeilun ajaksi palkataan myöhemmin mahdollisesti vakinaistettava museoamanuenssi/intendentti.
- Museojohtajan työtehtävään jää aluevastuumuseotyötä (esim. v. 2024: reilut 100 tuntia)
- Molemmissa yksiköissä säilytetään resurssit ja päätösvalta omissa asioissa.
- Kokeilun yhteydessä suunnitellaan esitykset mahdollisesti tarvittavista toiminta- ja hallintosääntömuutoksista. Kokeilun aikana toimitaan nykyisen hallintosäännön mukaisesti.

Kajaanin kaupunki

Alueellisen taidemuseotehtävän mahdollisuuksia Kajaanissa

Alueellinen taidemuseotehtävä, tavoitteet

Kehittäminen ja verkostot

- Yhteistyö alueen toimijoiden kanssa
- Julkisen taiteen ja kokoelmien asiantuntijana toimiminen (esimerkiksi prosenttiperiaatteen käytön ja taidenäyttelyiden asianmukaisten sopimus- ja korvauskäytäntöjen edistäminen)
- Alueellinen kokoelmapoliittinen yhteistyö

Tieto ja digitalisaatio

- Kuvataiteen dokumentoinnin sekä tallentamisen edistäminen
- Taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön tallentamisen ja digitaalisen saatavuuden kehittäminen ja edistäminen
- Tietojärjestelmien alueellisen saatavuuden ja käytön edistäminen

Alueelliset museopalvelut ja neuvonta

- Kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin palveluiden kehittäminen ja tarjoaminen alueen yleisöille ja yhteisöille
- Alueellisen kuvataiteen saavutettavuuden edistäminen
- Kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin asiantuntijana toimiminen alueella

Alueellisen taidemuseotehtävän hakeminen Kajaanin taidemuseolle vuodesta 2027 eteenpäin?

- Em. tehtäviä sisältyy jo nyt paljon taidemuseon henkilökunnan työhön oman toimen ohella, mutta mikäli tehtävää haetaan OKM:ltä, tarvitaan ehdottomasti uusi htv: kokoaikainen museoalan ammattilainen, jolla on FM-tutkinto.
- Haku alkaa vuoden 2026 aikana, tai jo vuoden 2025 lopussa.

Kajaanin taidemuseon tekemää alueellista työtä

- säännöllisesti kainuulaisen, kainuulaislähtöisen, täällä asuvan ja työskentelevän taiteilijan näyttelyitä, lähes vuosittain – esim. vuodelle 2026 suunnitteilla kolmen kainuulaisen taiteilijan kanssa nuorille suunnattu, osallistava näyttely, jonka työpajakiertue jalkautuu kaikkiin Kainuun kuntiin (näyttelyssä myös taidemuseolla aktiivinen rooli)
- yhteistyö muiden kuvataiteen parissa työskentelevien kainuulaisten yhteisöjen kanssa, muun muassa vuonna 2026 yhteistyössä Mustarinda-seuran kanssa Kestävän kuvataiteen verkoston puheenjohtajuus
- Kajaanin taidemuseon kokoelmista ollut kiertonäyttelyitä eri puolilla Kainuuta
- taiteilijoiden töiden dokumentointia, esimerkiksi valokuvaamalla ja haastattelemalla
- säännöllinen yhteydenpito alueen taiteilijoihin
- taideteosten käsittely ja hoito-ohjeiden antaminen alueen toimijoille
- Kajaanin ja muiden Kainuun kuntien julkisen taiteen, prosenttitaiteen hankkeissa asiantuntijana
- kokoelmissa vahva kainuulaispainotus – esim. taidemuseon kokoelmassa yli puolet teoksista kainuulaisten tai kainuulaislähtöisten taiteilijoiden teoksia
- kainuulaisia taiteilijoita käsittelevien arkistomateriaalien dokumentointi museon tutkimusarkistoon, esim. näyttelyiden yhteydessä tehtävän tutkimustyön tuloksena syntyvät aineistot – esim. Niilo Hyttisen laaja lehtileikearkisto
- Kajaanin taidemuseolla käytössä Collecte-kokoelmanhallintajärjestelmä, kuten Kainuun Museollakin – synergiaetu > voidaan tarjota kunnille ohjausta ja neuvontaa tietojärjestelmäasioihin liittyen sekä kulttuurihistoriallisen aineiston että taideaineistojen hallinnassa

Alueellista taidemuseotehtävää hoitavat museot ja alueellisen työn htv:t taidemuseotehtävän osalta

Alueellista taidemuseotehtävää hoitavat museot, alueellisen työn htv:t	Laskennall. perusteen yksiköiden lukumäärä	Laskennall. peruste/ yksikkö	Valtionos. Laskenn. Peruste	Rahoitus %	Kokonaisrahoitus
HAM Helsingin taidemuseo	5	93.013,00	465.065	85	395.305
Hämeenlinnan taidemuseo	1,7	86.847,00	147.640	85	125.494
Joensuun museot	1,2	86.847,00	104.216	85	88.584
Jyväskylän museot	3	86.847,00	260.541	85	221.485
Kemin taidemuseo	1,3	86.847,00	112.901	85	95.966
K. H. Renlundin museo	1	86.847,00	86.847	85	73.820
Kuopion taidemuseo	1,5	86.847,00	130.271	85	110.730
Lahden museot	1,7	86.847,00	147.640	85	125.494
Lappeenrannan museot	1,7	86.847,00	147.640	85	125.494
Mikkelin kaupungin museot	1,2	86.847,00	104.216	85	88.584
Museo- ja tiedekeskus Luuppi	2,2	86.847,00	191.063	85	162.404
Nelimarkka-museo	1	86.847,00	86.847	85	73.820
Porin taidemuseo	2	86.847,00	173.694	85	147.640
Rovaniemen taidemuseo	2,2	86.847,00	191.063	85	162.404
Tampereen taidemuseo	3,5	86.847,00	303.965	85	258.370
Turun museokeskus	1,5	86.847,00	130.271	85	110.730
Vaasan kaupungin museot	1	86.847,00	86.847	85	73.820

Museolaki 7-8 § vastuumuseot (taidemuseon osalta)

7 §

Alueellisen vastuumuseon tehtävänä on toimialueellaan:

3) toimia taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön asiantuntijana sekä kehittää ja edistää toimialansa yhteistyötä sekä taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta.

8 §

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi museon ylläpitäjän hakemuksesta nimetä alueelliseksi vastuumuseoksi valtiosuuteen oikeutetun museon, jos:

- 1) museon nimeäminen alueelliseksi vastuumuseoksi on toimialueen olosuhteiden ja 7 §:ssä säädettyjen tehtävien hoidon kannalta tarpeellista;
- 2) museolla on toimintaa ja palveluita koskeva alueellinen suunnitelma;
- 3) museolla on riittävä asiantuntemus, tehtävien suorittamiseen tarvittava osaaminen ja toimialueen tuntemus;
- 4) museolla on toimialueeltaan riittävän kattavat kokoelmat, aineistot ja sisällöt; ja
- 5) museolla on edellytykset suoriutua alueelliselle vastuumuseolle 7 §:ssä säädetyistä tehtävistä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää alueellisen vastuumuseon toimialueen museon ylläpitäjän hakemuksen perusteella. Toimialue voi käsittää yhden tai useamman maakunnan alueen, jollei alueen olosuhteisiin liittyvästä perustellusta syystä muuta johdu. Museolle annettava vastuumuseotehtävä voi käsittää yhden tai useamman 7 §:ssä säädetyistä tehtäväkokonaisuuksista.

Valtionosuus alueelliseen vastuumuseotyöhön

- Kajaanin taidemuseon nykyinen vos-rahoitus: v. 2025: 141 387 euroa (v. 202: 151 08 euroa)
- Rahoitus perustuu 4,4 htv:een, joita valtio rahoittaa 37-prosenttisesti.
- 1 htv toisi nykyisellä yksikköhinnalla 73 819 euroa vuodessa lisää vos-rahaa. (85 % * 86 847 euroa)
- Alueellisen taidemuseotehtävän hoitaminen edellyttäisi lisähenkilön palkkaamista.
- VOS kattaa lisähenkilön palkkauskulut.